Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0300

MVĮ ir veiklą plečiančių įmonių galimybės gauti finansavimą

2025 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl MVĮ ir veiklą plečiančių įmonių galimybės gauti finansavimą (2025/2072(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 29 d. Komisijos komunikatą „ES konkurencingumo kelrodis“ (COM(2025)0030),

– atsižvelgdamas į 2025 m. gegužės 28 d. Komisijos komunikatą „ES startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategija. Rinkitės Europą veiklai pradėti ir plėsti“ (COM(2025)0270),

– atsižvelgdamas į 2025 m. gegužės 21 d. Komisijos komunikatą „Bendroji rinka – Europos vidaus rinka neapibrėžtame pasaulyje. Strategija, kurią įgyvendinant siekiama bendrosios rinkos paprastumo, vientisumo ir tvirtumo“ (COM(2025)0500),

– atsižvelgdamas į 2024 m. lapkričio 8 d. per neoficialų valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimą priimtą Budapešto deklaraciją,

– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 18 d. Komisijos Pirmininkės U. von der Leyen leidinį „Europos pasirinkimas. 2024–2029 m. kadencijos Europos Komisijos politinės gairės“,

– atsižvelgdamas į 2025 m. balandžio mėn. paskelbtą Europos Centrinio Banko apklausą „Euro zonos įmonių galimybių gauti finansavimą tyrimas. 2025 m. pirmasis ketvirtis“,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 19 d. Komisijos komunikatą „Santaupų ir investicijų sąjunga. Piliečių gerovės ir ekonomikos konkurencingumo skatinimo ES strategija“ (COM(2025)0124),

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio mėn. paskelbtą Komisijos apklausą „Įmonių galimybių gauti finansavimą tyrimas (SAFE). 2024 m. analitinė ataskaita“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo mėn. paskelbtą Mario Draghi pranešimą „Europos konkurencingumo ateitis“ (Draghi pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2024 m. liepos 25 d. Komisijos ataskaitą „2023–2024 m. metinė Europos MVĮ ataskaita“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio mėn. paskelbtą Enrico Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka“ (Lettos pranešimas),

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 17 ir 18 d. specialiojo Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl inovacijų, pramonės ir technologijų konkurencingumo didinimo kuriant palankias sąlygas startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms[1],

– atsižvelgdamas į 2023 m. rugsėjo 12 d. Komisijos komunikatą „Pagalbos MVĮ priemonių rinkinys“ (COM(2023)0535),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A10-0185/2025),

A. kadangi labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) sudaro Europos ekonomikos pagrindą (2023 m. ES nefinansinio verslo sektoriuje MVĮ sudarė 99,8 proc. visų įmonių ir jose sukurta 65,2 proc. darbo vietų bei 53,1 proc. pridėtinės vertės[2]);

B. kadangi visoje ES ir visų pirma jos didžiausios ekonomikos valstybėse šiuo metu ekonomika auga lėtai ir kyla problemų, nes įmonės praranda konkurencingumą trečiųjų šalių atžvilgiu, o padėtį dar labiau apsunkina pandemijos, energetikos krizės ir Rusijos agresijos prieš Ukrainą padariniai, kurie ypač paveikė MVĮ ir prie rytinės ES sienos esančių valstybių ekonomiką;

C. kadangi Europos MVĮ veikia skirtingose srityse, pramonės sektoriuose ir vietose, skiriasi jų atsakomybė, verslo modeliai ir inovacijų pajėgumai, taigi jos susiduria su skirtingais iššūkiais ir finansavimo poreikiais, tačiau turi ribotų galimybių juos įveikti ir patenkinti; kadangi dauguma Europos MVĮ iš esmės veikia

---

1 OL C, C/2024/4182, 2024 8 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4182/oj.

2 Katsinis, A., Lagüera-González, J., Di Bella, L., Odenthal, L., Hell, M., Lozar, B., „2023–2024 m. metinė Europos MVĮ ataskaita“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2024 m. https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/2bef0eda-2f75-497d-982e-c0d1cea57c0e_en?filename=Annual%20Report%20on%20European%20SMEs%202024.pdf.

nacionaliniu lygmeniu; kadangi palyginti nedaug MVĮ vykdo tarpvalstybinę veiklą ES viduje, o už Sąjungos ribų eksportuoja dar mažesnė dalis;

D. kadangi Draghi pranešime nurodoma, jog reguliavimo kliūtys ir administracinė našta yra vieni didžiausių iššūkių, su kuriais susiduria MVĮ, nes daugiau kaip 60 proc. ES įmonių kliūtimi investicijoms laiko ataskaitų teikimo taisykles, daugiausia pagal Europos žaliąjį kursą, o 55 proc. MVĮ nurodo, kad didžiausias iššūkis yra reguliavimo kliūtys ir administracinė našta (startuolių ir labai mažų įmonių atveju ši dalis yra dar didesnė), todėl rekomenduojama MVĮ netaikyti reglamentų proporcingumo pagrindu, o taikyti paprastesnę, nuspėjamesnę ir konkurencingesnę reglamentavimo sistemą bei persvarstyti Europos žaliąjį kursą, kad šios įmonės galėtų klestėti;

E. kadangi Komisija siekia gerinti MVĮ galimybes gauti finansavimą, kad būtų padidintas mastas, sumažintas neveiksmingumas ir paskatintas sąveikumas, ir nustatė tikslą bent 35 proc. sumažinti MVĮ tenkančią ataskaitų teikimo naštą, o poveikio vertinimuose pradėjo taikyti naują MVĮ konkurencingumo patikrą; kadangi kartu su šiomis iniciatyvomis turi būti sukurta gerai išvystyta rizikos kapitalo ekosistema, atsižvelgiant į tai, kad instituciniai investuotojai, pvz., draudimo bendrovės, perkeldami ir keisdami riziką svariai prisideda prie MVĮ finansavimo, taip pat į tai, kad, priešingai nei Jungtinėse Amerikos Valstijose, didžiąją dalį finansavimo Europos Sąjungoje teikia bankai, ir esama pastebimų skirtumų tarp Europos ir kitų pasaulio regionų investavimo kultūros, visų pirma rizikos kapitalo ir neformalių investuotojų investicijų srityse; kadangi tokiu atveju, bankams pradėjus taikyti griežtesnius skolinimo reikalavimus, MVĮ tampa ypač pažeidžiamos;

F. kadangi Europoje nesukurta pakankamai dinamiška ir novatoriškų įmonių veiklos plėtrai bei tolesnėms investicijoms į skaitmeninę infrastruktūrą ir jos tobulinimą palanki aplinka, todėl beveik 30 proc. „vienaragių“ persikelia į užsienį[3];

G. kadangi Komisija paskelbė startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategiją ir įgyvendina įvairias iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti verslumą, inovacijas ir skaitmeninę pertvarką ES, pvz., startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategiją, ekologinių inovacijų rezultatų suvestinę, žinių ir inovacijos bendrijas (ŽIB), Europos klasterių bendradarbiavimo platformą, skaitmeninio dešimtmečio

---

3 Draghi, Mario, „The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe“ („Europos konkurencingumo ateitis. Europos konkurencingumo strategija“) 2024 m., https://commission.europa.eu/document/97e481fd-2dc3-412d-be4c-f152a8232961_en.

programą ir bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją bei inovacijoms kitose politikos srityje skirtas finansavimo programas;

Bendrieji aspektai

1. mano, kad siekiant išnaudoti visą mūsų rinkos potencialą ir padėti ekonomikai tapti konkurencingesnei, labai svarbu sukurti palankias rinkos sąlygas Europos įmonėms diegti inovacijas, steigtis, kurtis, augti ir plėsti veiklą Europoje; pripažįsta, kad reglamentavimo susiskaidymas yra viena iš kliūčių, trukdančių veiklą plečiančioms įmonėms išnaudoti visą bendrosios rinkos potencialą; pripažįsta, kad valstybėse narėse ir regionuose MVĮ sudarytos nevienodos finansavimo sąlygos ir taikomi nevienodi reikalavimai, nes visos įmonės veikia skirtingomis sąlygomis, skirtingose geografinėse vietose, pvz., esančios atokiose, atokiausiose ir salų vietovėse, ir skirtingoje ekonominėje aplinkoje, todėl joms reikia sprendimų, pritaikytų prie tų ypatumų ir mažesnės ekonomikos poreikių;

2. palankiai vertina tai, kad, remiantis Draghi ir Lettos pranešimais, buvo pripažinta, jog bendroji rinka turi būti konkurencingesnė, mažiau suskaidyta ir mažiau biurokratiška; ragina Komisiją atsižvelgti į šiuose pranešimuose pateiktas rekomendacijas, kuriose teigiama, kad reikia imtis neatidėliotinų ir ryžtingų veiksmų tiek reguliavimo, tiek politiniu lygmeniu; atsižvelgdamas į tai apgailestauja dėl pernelyg didelės naštos, kurią MVĮ tenka įveikti įgyvendinant įvairius įsipareigojimus pagal Europos žaliąjį kursą; yra įsitikinęs, kad pateikus specialias startuolių ir veiklą plečiančių įmonių apibrėžtis būtų galima padidinti paramos galimybes taikant konkretiems jų poreikiams pritaikytas priemones;

3. pripažįsta, kad Sąjungoje pagrindinis MVĮ išorės finansavimo šaltinis yra bankų paskolos; pabrėžia ypač svarbų tradicinių bankininkystės modelių vaidmenį, įskaitant mažus regioninius bankus, taupomuosius kooperatyvus, kooperatinius bankus ir viešąsias institucijas;

4. pabrėžia, kad ES turi stengtis sukurti palankesnę ir patrauklesnę verslo aplinką, kad būtų galima sutelkti tiek Europos, tiek tarptautinį kapitalą ir pritraukti investicijų; pabrėžia, kad reikia skatinti veiklą plečiančių įmonių ekosistemą, kuri visų pirma būtų finansuojama privačiosiomis investicijomis, taip pat viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimą, kuris padėtų sutelkti kapitalą ir pagerinti įmonių galimybes gauti finansavimą; pabrėžia svarbų ir dėl ilgalaikių santykių su MVĮ gerai išvystytą bankų, turinčių konkrečių regiono ir vietos žinių finansuojant MVĮ, vaidmenį;

5. atkreipia dėmesį į konkrečius sunkumus, su kuriais susiduria veiklą plečiančios Europos įmonės, norėdamos gauti finansavimą vėlyvuoju augimo etapu; pažymi, kad daugelis didelį potencialą turinčių ES įmonių tebėra priklausomos nuo užsienio rizikos kapitalo ir investuotojų, o didelę dalį finansavimo vėlesniais etapais vykdo ne

Europos investuotojai; pabrėžia, kad investicijoms Sąjungoje reikia sukurti patrauklesnes sąlygas; pabrėžia, kad galimybės gauti finansavimą turėtų būti grindžiamos ekonominio efektyvumo, pelningumo ir išplečiamumo kriterijais, neatsižvelgiant į kapitalo kilmę, ir primena, kad atvira ir pasaulinė konkurencija pritraukiant investicijas yra naudinga įmonėms ir inovacijoms; šiomis aplinkybėmis atkreipia dėmesį į neseniai priimtą ES įtraukimo į biržos sąrašus aktą[4], kuriuo sudaromos sąlygoms visų dydžių įmonėms, įskaitant MVĮ, lengviau patekti į Europos vertybinių popierių biržų sąrašus;

6. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija paskelbė Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategiją, kuria turėtų būti skatinamos inovacijos ir sprendžiami uždaviniai, su kuriais ES susiduria pavieniai novatoriai, steigėjai, startuoliai ir veiklą plečiančios įmonės; pabrėžia, kad, nors šioje strategijoje pateiktas vertinimas tam tikru mastu yra teisingas, siūlomos priemonės turėtų būti platesnio užmojo, daugiau dėmesio skiriant visų ES reglamentų, kuriais sukuriamos nereikalingos biurokratinės kliūtys, trukdančios įmonėms steigtis ir plėstis, panaikinimui; prašo Komisijos į strategijoje įvardijamus prioritetinius sektorius įtraukti žemės ūkį;

7. mano, kad MVĮ ir veiklą plečiančioms įmonėms galima sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą i) gerokai ir nuolat mažinant biurokratinę ir reguliavimo naštą, įskaitant ilgai trunkančias leidimų išdavimo procedūras, didelių išlaidų reikalaujančius ataskaitų teikimo reikalavimus ir reguliavimo aplinkos sudėtingumą bei nenuspėjamumą, ii) padidinus pajėgumus pritraukti privačių investicijų ir santaupų, iii) panaikinus veiklą plečiančių įmonių finansavimo trūkumą ir iv) sustiprinus konkurencingą kapitalo rinkų ekosistemą ES; pabrėžia, kad siekiant šių tikslų galutinis Komisijos

---

4 Įtraukimo į biržos sąrašus aktą sudaro 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/2809, kuriuo, siekiant viešąsias kapitalo rinkas Sąjungoje padaryti patrauklesnes įmonėms ir sudaryti palankesnes sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms gauti kapitalo, iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2017/1129, (ES) Nr. 596/2014 ir (ES) Nr. 600/2014 (OL L, 2024/2809, 2024 11 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2809/oj), 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2810 dėl daugiabalses akcijas apimančių akcijų struktūrų bendrovėse, kurios siekia įtraukti savo akcijas į prekybą daugiašalėje prekybos sistemoje (OL L, 2024/2810, 2024 11 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2810/oj) ir 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2811, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2014/65/ES, siekiant viešąsias kapitalo rinkas Sąjungoje padaryti patrauklesnes įmonėms ir sudaryti palankesnes sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms gauti kapitalo, ir panaikinama Direktyva 2001/34/EB (OL L, 2024/2811, 2024 11 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2811/oj).

tikslas turi būti taupymo ir investicijų sąjungos, kurioje būtų paisoma valstybių narių kompetencijos ir subsidiarumo principo, sukūrimas;

Biurokratinės ir reguliavimo naštos mažinimas

8. primena, kad daug perspektyvių Europos startuolių ir veiklą plečiančių įmonių persikelia į ES nepriklausančias šalis dėl to, kad Europos reglamentavimo aplinka yra sudėtinga, lėta, susiskaidžiusi ir nenuspėjama; pabrėžia, kad jei ši tendencija nebus sustabdyta iš esmės supaprastinus reguliavimo aplinką, Europa ir toliau praras įmones jų strateginiu augimo etapu, o tai reiškia, kad bus sukurta mažiau darbo vietų ir ekonomikos augimas bus lėtesnis; apgailestauja dėl to, kad nustatytos mokesčių ir reguliavimo ribos stabdo verslo augimą, nes, viršijus tam tikrą dydį ar apyvartą, taikomos sudėtingesnės sąlygos;

9. ragina dėti dar daugiau pastangų siekiant supaprastinti taisykles, ir ragina Komisiją pateikti pasiūlymų, kuriais neapsiribojama bendrojo supaprastinimo rinkinio nuostatomis ir kuriais nustatomos startuoliams palankios taisyklės ir sistemos, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms augti, plėstis ir vykdyti tarpvalstybinę veiklą, sykiu užtikrinant vartotojų apsaugą, duomenų privatumą ir sąžiningą konkurenciją; primena Komisijos įsipareigojimą mažinti biurokratiją visose srityse taikant horizontalųjį požiūrį ir ragina sistemingai tikrinti ES *acquis* siekiant nustatyti ir pašalinti MVĮ trukdančias reglamentavimo kliūtis;

10. atsižvelgdamas į Komisijos priimtą antrąjį bendrąjį rinkinį, pažymi, kad reikia supaprastinti programos „InvestEU“ įgyvendinimo procesus, siekiant užtikrinti, kad MVĮ, įskaitant mažiausias įmones, galėtų lengviau gauti jų augimui ir inovacijų kūrimui reikalingą paramą; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad reguliavimo sistemos ir ES finansuojamos priemonės būtų proporcingos MVĮ dydžiui ir administraciniams pajėgumams ir kad jos būtų atitinkamai pritaikytos MVĮ, užuot atkartojus didesnėms įmonėms taikomus reikalavimus;

11. pažymi, kad įvedus daugybę reguliavimo reikalavimų bankams gali kilti neigiamas poveikis skolinimui MVĮ; pažymi, kad svarbu vengti ataskaitų teikimo reikalavimų dubliavimo ir daugybės ataskaitų teikimo kanalų, dėl kurių sukuriama nereikalinga administracinė našta, ypač mažesniems bankams; ragina Komisiją, padedant Europos bankininkystės institucijai ir Bendram priežiūros mechanizmui, įvertinti dabartinių reguliavimo taisyklių poveikį MVĮ skolinimui; pažymi, kad bankų reguliavimo srityje būtina taikyti proporcingumo principą;

12. primygtinai ragina Komisiją įvertinti esamus reguliavimo įpareigojimus, kurie sukelia sunkumų įmonėms, pvz., tvaraus

finansavimo sistemą, kuri prastai pritaikyta Europos MVĮ, ir kitus pagal Europos žaliąjį kursą nustatytus įpareigojimus, bei nustatyti proporcingumo ribas, kad MVĮ nebūtų taikomi pernelyg dideli įpareigojimai; palankiai vertina siūlomą naują MVĮ konkurencingumo patikrą; ragina Komisiją užtikrinti, kad visi ataskaitų apie tvarumą teikimo standartai būtų paprasti ir taikomi savanoriškai, ir persvarstyti trečiojo ramsčio bankų informacijos atskleidimo reikalavimus, kuriais netiesiogiai gali būti taikomi neproporcingi su duomenimis susiję reikalavimai MVĮ klientams;

13. pabrėžia, kad principo „kiek plius, tiek minus“, kuris praktiškai nėra pakankamai įgyvendinamas, nepakanka, ir ragina Komisiją pasiūlyti platesnio užmojo supaprastinimo strategiją, kuria būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir nuspėjamumas ir pagal kurią taip pat būtų persvarstomi 2 ir 3 lygmens teisės aktai; pabrėžia, kad Komisijos 35 proc. ataskaitų teikimo įpareigojimų sumažinimo tikslas turi būti išmatuojamas, o rezultatus turi būti galima stebėti, nustatant aiškų tvarkaraštį, pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius ir paskirtį atitinkančią stebėjimo metodiką;

Privataus kapitalo ir santaupų pritraukimas

14. pažymi, kad Komisija siekia įgyvendinti santaupų ir investicijų sąjungą, kuri turi apimti ne tik veiksmus ES lygmeniu, bet ir turi būti rengiamos priemonės, ieškoma sprendimų ir geriausios patirties pavyzdžių, kuriuos taikant būtų atsižvelgiama į valstybių narių veiksmus nacionaliniu lygmeniu ir jie būtų remiami, taip pat būtų skatinamas suderinamumas tarpvalstybiniu mastu ir palaipsniui mažinami esminiai skirtumai;

15. ragina Komisiją gerinti investuotojų galimybes gauti informaciją ir apsaugą, sykiu išnaudojant supaprastintų mažmeninių produktų potencialą, kad būtų lengviau nukreipti namų ūkių santaupas į kapitalo rinkas, ir primena svarbų vaidmenį, kurį atlieka pensijų fondai ir draudimo bendrovės kaip tokio nukreipimo tarpininkai; atkreipia dėmesį į tai, kad pradėtas naudoti „Finance Europe“ (liet. „Europos finansai“) ženklas, nes tai turėtų sudaryti sąlygas santaupų turintiems asmenims investuoti savo santaupas į Europos įmones ir tokiu būdu tiesiogiai prisidėti prie Sąjungos ekonomikos finansavimo; pabrėžia, kad šis ženklas įmonėms neturėtų užkrauti jokios papildomos administracinės naštos;

16. apgailestauja dėl to, kad Europos rizikos kapitalo fondų (EuVECA) reglamentas[5] turėjo mažą teigiamą poveikį vietos rizikos kapitalo rinkoms; palankiai vertina tai, kad Komisijos komunikate dėl santaupų ir investicijų sąjungos daug dėmesio skiriama jaunų

---

5 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 345/2013 dėl Europos rizikos kapitalo fondų (OL L 115, 2013 4 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/345/oj).

novatoriškų MVĮ rizikos kapitalui, tačiau apgailestauja dėl to, kad Komisijos pasiūlymas dėl „EuVECA“ atidėtas iki 2026 m. III ketvirčio; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę panaikinti 100 000 EUR minimalią investicijų ribą, kad į alternatyvius fondus galėtų investuoti privatūs santaupų turėtojai; primygtinai ragina Komisiją skatinti valstybes nares taikyti patrauklias ir stabilias mokesčių ir reguliavimo sistemas rizikos kapitalo fondams, investuojantiems į MVĮ;

17. tvirtai pabrėžia, kad reikia gerinti ES piliečių ir verslininkų finansinį raštingumą ir skatinti taikyti geresnes taupymo ir investavimo sąlygas, kurias pasitelkus būtų informuotu ir nepriklausomu būdu pereinama nuo taupymo prie investicijų; ragina Komisiją į būsimą finansinio raštingumo strategiją ir priemonių rinkinį įtraukti verslumą, kad valstybės narės šį aspektą galėtų geriau koordinuoti;

18. ragina viešąjį finansavimą naudoti ne kaip subsidijas, o kaip katalizatorių siekiant sutelkti privačiąsias investicijas ir MVĮ suteikti daugiau privačiojo finansavimo; primena, kad dauguma šių investicijų turi būti privačios, ir pabrėžia, kad jos turi būti skatinamos patraukliomis ir stabiliomis mokesčių ir reguliavimo sistemomis, kurios būtų patrauklios tiek profesionaliesiems, tiek neprofesionaliesiems investuotojams; primena dabartinį struktūrinį šališkumą paskolų atžvilgiu ir mano, kad būtina pradėti diskusijas dėl poreikio taikyti nuosavo kapitalo mokesčių paskatas ir skatinti rizikos kapitalą kaip tradicinės bankininkystės verslo modelio dalį, nepakenkiant finansiniam stabilumui;

19. pabrėžia, kad sutelkiant privatųjį kapitalą svarbų vaidmenį gali atlikti viešasis sektorius, ypač informacijos asimetriniuose sektoriuose arba regionuose, kuriuose finansų rinkos yra nepakankamai išvystytos; ragina užtikrinti, kad viešosios priemonės būtų kuriamos veiksmingai, būtų užtikrinamas jų konkurencinis neutralumas ir akcentuojamas poveikis, siekiant kuo labiau sustiprinti jų pritraukimo efektą privačiosioms investicijoms; šiuo tikslu pabrėžia, kad Europos investicijų banko (EIB) grupės potencialas turi būti visapusiškai išnaudojamas siekiant pritraukti privačias investicijas, ir turi būti skiriama daugiau išteklių MVĮ inovacijų projektams, startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms; taip pat pabrėžia Regioninės plėtros fondo vaidmenį, ypač regionuose, kuriuose galimybės gauti kreditą yra ribotos, ir dėl to, kad paskolų kaina visoje ES skiriasi, vadinasi, kai kuriose valstybėse narėse MVĮ atsiduria nepalankioje padėtyje;

20. atkreipia dėmesį į paskelbtą pakeitimo vertybiniais popieriais sistemos peržiūrą ir ragina Komisiją padaryti ją lankstesnę, kad kredito įstaigos galėtų teikti papildomą finansavimą įmonėms, įskaitant MVĮ, ir remti jų augimą nemažinant skaidrumo ir kredito kokybės; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad reikšmingos rizikos perdavimo sistemos tvirtumas turi būti sustiprintas nustatant didesnį

jautrumą rizikai ir gerinant priežiūrą, taip prisidedant prie supaprastinimo;

21. pripažįsta Komisijos tikslą kurti ES investicinės taupymo sąskaitos gaires, kurios turėtų apimti i) supaprastintą mokesčių deklaravimo procedūrą, ii) papildomas mokesčių paskatas ir iii) apribojimų, susijusių su investavimo geografija, sektoriumi, indėlių ribomis arba trumpiausiu laikymo terminu, nebuvimą;

22. pripažįsta, kad privatusis sektorius atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant ES ekonomikos augimą ir klestėjimą; pabrėžia, kad visa pažanga siekiant integruoti kapitalo rinkas turi būti grindžiama ekonominės laisvės, konkurencijos ir teisinio tikrumo principais;

23. pabrėžia, kad Europos tiesioginių antrinių sandorių rinka, kurioje būtų galima prekiauti vėlyvojo etapo ir iki IPO (pirminio viešo akcijų siūlymo) įsteigtų startuolių akcijomis, sustiprintų Sąjungos finansavimo ekosistemą, jei būtų užtikrintos vienodos sąlygos valstybėms narėms, užkertamas kelias finansinės veiklos koncentracijai tik keliose jurisdikcijose ir visapusiškai atsižvelgiama į nacionalinę kompetenciją;

24. pažymi, kad naujos redakcijos Finansinių priemonių rinkų direktyvoje[6] (FPRD II) numatyta speciali MVĮ augimo rinkų kategorija, kuri turėtų patenkinti konkrečius mažesnių įmonių poreikius; ragina Komisiją toliau plėsti šią priemonę numatant lankstesnę reguliavimo sistemą, kuri atitinka mažųjų ir vidutinės kapitalizacijos įmonių poreikius;

Veiklą plečiančių įmonių finansavimo trūkumo mažinimas

25. apgailestauja, kad mūsų rinkoje nesant patrauklių finansavimo galimybių veiklą plečiančioms įmonėms ir nesant konkurencingos reguliavimo aplinkos daugelis Europos įmonių, siekdamos plėsti savo verslą, galiausiai naudojasi ES nepriklausančiose šalyse įsisteigusiais rizikos kapitalo investuotojais ir įsikuria ES nepriklausančių šalių rinkose; reiškia susirūpinimą dėl didėjančio MVĮ bankroto atvejų skaičiaus ES[7]; mano, kad pirmiausia reikia pašalinti pagrindines

---

6 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES, (OL L 173, 2014 6 12, p. 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj).

7 Katsinis, A., Lagüera-González, J., Di Bella, L., Odenthal, L., Hell, M., Lozar, B., „2023–2024 m. metinė Europos MVĮ ataskaita“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2024 m. https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/2bef0eda-2f75-497d-982e-c0d1cea57c0e_en?filename=Annual%20Report%20on%20European%20SMEs%202024.pdf.

priežastis, pvz., ilgalaikio kapitalo trūkumą, mokestinį spaudimą didinant mokesčius ir neproporcingai didelę administracinę naštą;

26. supranta, kad siekiant sumažinti plėtros atotrūkį labai svarbu sutelkti Europos institucinius investuotojus, visų pirma draudimo bendroves, bankus ir pensijų fondus; pažymi, kad Europoje reikia padidinti rizikos kapitalo fondų dalį, kad būtų galima teikti didesnį finansavimą veiklą plečiančioms įmonėms, kurioms reikalinga palankesnė rizikos kapitalo finansavimo sistema ir saugios tiesioginės investicijos ES; ragina Komisiją skatinti valstybes nares, kurių pensijų sistemos nepakankamai išvystytos, plėtoti papildomo (2 pakopos) pensijų kaupimo sektorius, nes tai galėtų padėti stiprinti rizikos kapitalo rinkas, ir sukurti reguliavimo aplinką, kurioje būtų skatinamos institucinių investuotojų investicijos į nuosavą kapitalą; primena Komisijos įsipareigojimą parengti rizikos mažinimo priemones siekiant pritraukti privatų finansavimą iš komercinių bankų, investuotojų ir rizikos kapitalo;

27. ragina Komisiją stiprinti bendro investavimo platformas, įskaitant regioninio lygmens priemones ir neformalių investuotojų tinklus, siekiant pritraukti privataus kapitalo ir panaikinti nuolatinį ankstyvojo etapo finansavimo trūkumą sparčiai augančioms, inovacijomis grindžiamoms MVĮ; ragina tinkamai kapitalizuoti būsimą Europos technologijų lyderių iniciatyvą 2.0 ir sukurti specialias ES finansavimo schemas, kuriomis būtų remiamas startuolių ir veiklą plečiančių technologijų įmonių lėšų rinkimas ir įtraukimas į biržos sąrašus; pabrėžia EIB grupės įgaliojimus remti MVĮ ir ragina ją nustatyti lankstesnę rizikos vertinimo sistemą ir užtikrinti, kad naujoji „TechEU“ platforma būtų plačiai prieinama visose valstybėse narėse, taikant supaprastintas procedūras; pritaria komunikato dėl santaupų ir investicijų sąjungos nuostatoms dėl ES lygmens viešųjų finansų svarbos ir todėl pasisako už tai, kad ES lėšos būtų perorientuotos į mažesnį skaičių lankstesnių programų, kurias įgyvendinant ilgainiui būtų galima perskirstyti išteklius tarp prioritetų;

28. pabrėžia, kad svarbu sukurti teisingas sąlygas, kuriomis piliečių santaupos būtų nukreipiamos į produktyvias investavimo priemones, kurios gali būti naudingos MVĮ ir veiklą plečiančioms įmonėms; ragina Komisiją pašalinti reguliavimo nulemtus trikdžius mažmeninio investavimo produktams ir užtikrinti, kad neprofesionalieji investuotojai, priimdami su investavimu susijusius sprendimus, būtų tinkamai apsaugoti; pripažįsta, kad sutelktinis finansavimas ir technologijos, pvz., išmaniosios sutartys ir decentralizuotas finansavimas, gali padidinti MVĮ galimybes gauti tiesioginį finansavimą, ir primygtinai ragina Komisiją persvarstyti reglamentavimo sistemą taikant į inovacijas orientuotą ir proporcingą požiūrį į riziką;

29. pabrėžia, kad labiau integruota inovacijų ekosistema su universitetų, startuolių, didelių įmonių ir rizikos kapitalo tinklais, grindžiama prieiga prie bandymų įrenginių ir technologijų infrastruktūros, yra labai svarbi padedant įmonėms plėstis; atkreipia dėmesį į teigiamą vaidmenį, kurį gali atlikti verslininkų forumai, privačiojo sektoriaus verslo spartinimo priemonės ir mentorių tinklai remiant startuolių augimą, ir ragina Komisiją ir valstybes nares remtis tokiomis iniciatyvomis kaip Patikimų investuotojų tinklas, kuriuo siekiama sutelkti privatųjį kapitalą Europos inovacijų užmojams remti;

Konkurencingos ekosistemos stiprinimas ES

30. mano, kad konkurencinga ES ekosistema turi būti sudaryta tiek iš stiprių nacionalinių rinkų, tiek iš stiprios vidaus rinkos, ir kad sveika valstybių narių konkurencija, ypač ekonominiu ir reguliavimo aspektais, jas skatina išlaikyti savo ekonomikos dinamiškumą ir patrauklumą, tačiau primena, kad valstybės narės neturi sudaryti kliūčių veiksmingam tarpvalstybiniam kapitalo paskirstymui ar nustatyti prioritetų remdamosi vien tik geografine finansavimo kilme; ragina Komisijos iniciatyvas atsižvelgti į geriausią patirtį, kuri jau buvo sėkmingai taikoma valstybėse narėse, ir ja remtis;

31. primygtinai ragina Komisiją sutelkti dėmesį į rinkoms palankias sąlygas, atitinkamus bendrus valstybėms narėms skirtus vardiklius ir savanoriškas bei papildomas sistemas, kuriomis siekiama palaipsniui mažinti rinkos susiskaidymą;

32. ragina Komisiją patikslinti, iš ko būtų sudarytas 28-asis teisinis režimas, ir primena, kad, jei jis būtų įvestas, jis turėtų būti savanoriškas, visapusiškai atitikti valstybėse narėse taikomą tvarką ir būti plėtojamas glaudžiai bendradarbiaujant su privačiuoju sektoriumi, siekiant pasiūlyti supaprastintą sistemą, kuri pritrauktų privačių investuotojų į Europos startuolius, veiklą plečiančias įmones ir MVĮ ir padėtų Europos startuoliams tapti pasauliniais technologijų lyderiais;

33. ragina Komisiją, padedant valstybių narių valdžios institucijoms, parengti MVĮ ir veiklą plečiančioms įmonėms skirtas paprastas gaires ir vieno langelio sistemas, siekiant padėti joms suprasti įvairias ES teisines sistemas tokiose srityse, kaip įmonių teisė, darbo teisė, nemokumo teisė, mokesčių teisė, intelektinės nuosavybės teisės ir nacionalinio finansavimo galimybės; taip pat ragina Komisiją gerinti MVĮ prieigą prie finansavimo stebėjimo priemonių, be kita ko, parengti ES lygmens rodiklius ir valdymo skydus, kurie galėtų padėti joms rasti galimybių kitose valstybėse narėse, nesukuriant naujų ataskaitų teikimo pareigų ir nedidinant administracinės naštos;

°

° °

34. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.